

## Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

3 MAART 1960.

### WETSONTWERP

waarbij de Staat ertoe gemachtigd wordt één of meerdere door Belgisch Kongo in het buitenland af te sluiten leningen te waarborgen.

### WETSONTWERP

ertoe strekkende de waarborg van de Staat te verlenen aan leningen door Belgisch Kongo en de Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen bij de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling aan te gaan.

### VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE  
VOOR DE FINANCIËN (1), UITGEBRACHT  
DOOR DE HEER DE SAEGER.

DAMES EN HEREN.

De regering heeft tegelijkertijd vier wetsontwerpen neergelegd, die in feite één geheel vormen, vermits zij betrekking hebben op de leningspolitiek voor Belgisch-Congo.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Dequae.

A. — Leden: de heren Barbé, De Saeger, Devillers, Eeckman, Fimmers, Herbiet, Kiebooms, Lamalle, Lavens, Parisi, Saint-Remy, Schot. — Boutet, Denis, De Sweemer, Detiège, Leburton, Merlot, Paque, Tielemans, Van Hoorick. — De Clercq, Piron.

B. — Plaatsvervangers: de heren Counson, Discry, Gillès de Pélichy, Lefère, Posson, Van den Daele. — Cools, Grégoire, Martel, Namèche, Van Acker (A.). — Grootjans.

Zie:

- 1) 445 (1959-1960):  
— N° 1: Wetsontwerp.
- 2) 447 (1959-1960):  
— N° 1: Wetsontwerp.

## Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

3 MARS 1960.

### PROJET DE LOI

permettant à l'Etat de garantir un ou plusieurs emprunts à contracter à l'étranger par le Congo belge

### PROJET DE LOI

tendant à accorder la garantie de l'Etat à des emprunts à contracter par le Congo belge et par l'Office d'Exploitation des Transports Coloniaux auprès de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement.

### RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION  
DES FINANCES (1)  
PAR M. DE SAEGER.

MESDAMES. MESSIEURS.

Le Gouvernement a déposé simultanément quatre projets de loi, qui, en réalité, constituent un ensemble, puisqu'ils concernent la politique d'emprunt intéressant le Congo belge.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Dequae.

A. — Membres: MM. Barbé, De Saeger, Devillers, Eeckman, Fimmers, Herbiet, Kiebooms, Lamalle, Lavens, Parisi, Saint-Remy, Schot. — Boutet, Denis, De Sweemer, Detiège, Leburton, Merlot, Paque, Tielemans, Van Hoorick. — De Clercq, Piron.

B. — Suppléants: MM. Counson, Discry, Gillès de Pélichy, Lefère, Posson, Van den Daele. — Cools, Grégoire, Martel, Namèche, Van Acker (A.). — Grootjans.

Voir:

- 1) 445 (1959-1960):  
— N° 1: Projet de loi.
- 2) 447 (1959-1960):  
— N° 1: Projet de loi.

Twee ontwerpen — de stukken nummers 446 en 448 — werden voorgelegd aan de Commissie van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi, waar zij de machtiging behelzen tot het aangaan van de leningen.

De twee andere ontwerpen — de stukken nummers 445 en 447 — betreffen de waarborg van de Belgische Staat, te hechten aan die leningen. Het zijn deze laatste ontwerpen, die werden voorgelegd aan de Commissie voor de Financiën, waarover hier verslag wordt uitgebracht.

De ontwerpen 448 (machtiging om te lenen) en 447 (het verlenen van de staatswaarborg) betreffen twee leningen, aan te gaan bij één bepaald organisme, dat nominatim in de wetsontwerpen wordt aangeduid: de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

In feite betreft het hier leningen die reeds genegocieerd werden en waarover een akkoord werd bereikt. Men wacht op de goedkeuring van de voorliggende wetteksten om de akten van lening te ondertekenen.

Een eerste lening ten belope van 35 miljoen dollar, hetzij 1.750 miljoen Belgische frank, zal worden aangegaan door Belgisch-Congo, met waarborg van de Belgische Staat.

Een tweede lening ten belope van 5 miljoen dollar, hetzij 250 miljoen frank zal worden aangegaan bij hetzelfde reeds genoemd internationaal organisme, door de Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen (gekend onder de afkorting Otraco), eveneens met waarborg van de Belgische Staat.

Beide verrichtingen, af te sluiten met de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (gekend onder de afkorting B. I. R. D.) belopen dus samen 2 miljard Belgische franks.

Er weze aan herinnerd dat de Internationale Bank alleen leent onder vorm van kredietopening voor de financiering van welbepaalde investeringsprogramma's op voorhand door dit organisme aanvaard. Over de kredietopening kan derhalve slechts beschikt worden ter betaling van uitgaven die specifiek betrekking hebben op de investeringsprogramma's die vooraf werden aanvaard.

In geen geval kan deze lening dus een andere bestemming bekomen dan de financiering van de buitengewone begroting van Belgisch-Congo.

Anders is het gesteld met de leningmogelijkheden beoogd door de ontwerpen 446 (machtiging om te lenen) en 445 (het verlenen van de waarborg van de Belgische Staat).

Hier geldt het een globaal leningvolume van 3 miljard Belgische frank. De ontwerpen voorzien alleen dat het hier leningen betreft, aan te gaan in het buitenland, voor en in naam van Belgisch-Congo, onder de voorwaarden welke bij koninklijk besluit zullen worden bepaald. Wat meer speciaal het verlenen van de waarborg van de Belgische Staat betreft, voorziet het desbetreffende ontwerp (stuk n° 445, art. 2) dat de voorwaarden van deze leningen onderworpen zijn aan de machtiging van de Minister van Financiën.

De heer Minister van Financiën heeft medegedeeld dat een eerste lening, ten belope van 20 miljoen dollar, hetzij 1 miljard Belgische frank, genegocieerd werd met de Morgan Guaranty Trust, een Amerikaanse groep bankiers, tegen een rentelast van 6,25 % commissie inbegrepen. Het betreft hier een bankkrediet dat niet voor onderschrijving door particulieren vatbaar is. Op een vraag van een lid heeft de heer Minister van Financiën dan ook verklaard dat het onmogelijk is dat privé-kapitaal uit België of zelfs uit de U. S. A. op deze lening zou intekenen, om de zeer eenvoudige reden dat het geen lening betreft die bij het publiek wordt geplaatst.

Wat de bestemming van deze lening betreft is geen bijzondere clause voorzien zodat de opbrengst van deze lening zal kunnen aangewend worden om gedeeltelijk de schatkistmoeilijkheden op te lossen die zich momenteel in Congo voordoen.

Deux projets — les documents n° 446 et 448 — ont été soumis à la Commission du Congo belge et du Ruanda-Urundi, parce qu'ils comportent l'autorisation de contracter les emprunts.

Les deux autres projets — les documents n° 445 et 447 — relatifs à la garantie de l'Etat belge à attacher à ces emprunts, ont été soumis à la Commission des Finances et font l'objet du présent rapport.

Les projets 448 (autorisation de contracter des emprunts) et 447 (octroi de la garantie de l'Etat) concernent deux emprunts à conclure auprès d'un seul organisme déterminé, figurant nommément dans les projets de loi: la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement.

Il s'agit en réalité d'emprunts qui ont déjà été négociés et au sujet desquels un accord est intervenu. Les parties n'attendent que la ratification des textes légaux en vue de la signature des actes d'emprunts.

Le Congo belge contractera un premier emprunt d'un montant de 35 millions de dollars, soit 1.750 millions de francs belges, sous la garantie de l'Etat belge.

L'Office d'Exploitation des Transports Coloniaux (OTRACO) contractera un deuxième emprunt d'un montant de 5 millions de dollars, soit 250 millions de francs, auprès de l'organisme international déjà cité, également sous la garantie de l'Etat belge.

Les deux opérations à conclure avec la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement (B. I. R. D.) s'élèvent ainsi, au total, à 2 milliards de francs belges.

Il convient de rappeler que la Banque Internationale ne prête que sous forme d'ouverture de crédit en vue du financement de programmes d'investissement bien déterminés, préalablement admis par cet organisme. Cette ouverture de crédit ne peut servir dès lors qu'au règlement des dépenses se situant dans le cadre des programmes d'investissement admis au préalable.

En aucun cas, cet emprunt ne peut donc recevoir d'autre destination que le financement du budget extraordinaire du Congo belge.

Il en est autrement quant aux possibilités d'emprunt visées dans les projets 446 (autorisation de contracter des emprunts) et 445 (octroi de la garantie de l'Etat).

Il s'agit d'emprunts d'un volume global de 3 milliards de francs belges. Les projets prévoient seulement que ces emprunts sont à contracter à l'étranger, pour et au nom du Congo belge, aux conditions à fixer par arrêté royal. En ce qui concerne plus spécialement l'octroi de la garantie de l'Etat belge, le projet en question (doc. n° 445, art. 2) prévoit que les conditions de ces emprunts seront soumises à l'autorisation du Ministre des Finances.

M. le Ministre des Finances communique qu'un premier emprunt, d'un montant de 20 millions de dollars, soit un milliard de francs belges, a été négocié avec le Morgan Guaranty Trust, groupe de banquiers américains, emprunt dont la charge d'intérêts s'élève à 6,25 %, y compris la commission. Il s'agit en l'occurrence d'un crédit bancaire, auquel les particuliers ne sont pas en mesure de souscrire. Aussi, en réponse à la question d'un commissaire, M. le Ministre des Finances déclare qu'il est exclu que des capitaux privés de Belgique ou même des U. S. A. servent à souscrire à cet emprunt, pour la bonne raison qu'il ne s'agit pas d'un emprunt accessible au public.

Quant à la destination de cet emprunt, il n'est prévu aucune clause spéciale, de sorte que le produit de celui-ci pourra être affecté à résoudre partiellement les difficultés de trésorerie que connaît momentanément le Congo.

Een Commissielid heeft er op gewezen dat destijds de opbrengst van de leningen voor Congo in de Belgische schatkist terecht kwamen vooraleer geleidelijk ter beschikking van Congo te worden gesteld. Dit lid sprak de hoop uit dat het ditmaal niet op dezelfde wijze zou gebeuren maar dat de gelden in kwestie door de geldschietster rechtstreeks zouden gestort worden bij de Centrale Bank voor Belgisch-Congo en dit voor rekening van de Congolese schatkist. De heer Minister van Financiën heeft verzekerd dat de verrichting aldus zou geschieden.

Na de verrichting met de Morgan Guaranty Trust blijft er — ingevolge de ontwerpen 446 en 445 — nog een mogelijke lening-marge van 2 miljard over.

Alle verrichtingen samen, door de vier wetsontwerpen bedoeld, belopen 5 miljard. Er weze hier herinnerd aan het feit dat het Parlement einde 1959 eveneens machtiging heeft verleend om voor Belgisch-Congo een lening van 1 miljard aan te gaan (1).

### Algemene bespreking.

Het was onvermijdelijk dat, naar aanleiding van de bespreking van de voorliggende ontwerpen, en gezien de actuele omstandigheden, uwe Commissie voor de Financiën een bespreking zou wijden aan de verscheidene vraagstukken die zich op financieel gebied tussen België en Congo, met het oog op de a.s. onafhankelijkheid, stelden.

De heer Minister van Financiën heeft er trouwens zijn voldoening over uitgedrukt dat de bespreking tot dit bredere plan werd uitgebreid.

Over het algemeen waren de commissieleden van oordeel dat het eigenlijk beter zou geweest zijn had men de economische conferentie van 15 april e.k. kunnen afwachten vooraleer tot de goedstemming van de voorliggende ontwerpen over te gaan.

Inderdaad, België werd er de laatste tijd toe gebracht op eigen initiatief, dus eenzijdig en vrijelijk, zeer belangrijke financiële verplichtingen ten voordele van Congo aan te gaan.

Er is niet alleen de tussenkomst in de gewone begroting, ten belope van 2.700 miljoen (zie ontwerp 415 [1959-1960], n° 1), zijnde een toelage van België aan Congo; er is ook het bedrag van 1 miljard dat België wil storten als ontwikkelingsparticipatie in een op te richten maatschappij (2); er is de waarborg die einde 1959 werd verleend voor het aangaan van een lening van 1 miljard frank (1). Er is nu de waarborg voor leningen ten belope van 5 miljard.

Nu over de zeer spoedige onafhankelijkheid van Congo werd beslist zou het logischer en normaler geweest zijn dat deze financiële hulpverlening tot de agenda van de a.s. economische conferentie zou hebben behoord.

Een lid betreurt in dit verband dat de ronde-tafel-conferentie niet eerder werd gehouden. Dan zou ook de economische conferentie eerder hebben plaats gehad.

Aldus zou België troeven in handen hebben gehad om bepaalde tegenprestaties vanwege de onafhankelijke Congo Staat te negociëren.

(1) Wet van 23 november 1959 (*Belgisch Staatsblad* van 27 november 1959) waarbij de Staat ertoe gemachtigd wordt een door Belgisch-Congo in de Verenigde Staten uit te geven lening van \$ 20.000.000 te waarborgen en aan die lening alle belastingvrijstellingen te verbinden.

(2) Bijzondere begroting voor Hulp aan Belgisch-Congo, aan Ruanda-Urundi en aan de overzeese gebieden van de Europese Economische Gemeenschap voor het dienstjaar 1960, n° 4-XXIV/1.

Tabel: artikel 60.431: Deelneming aan de op te richten « Maatschappij voor de Ontwikkeling van Congo » — 1.000.000.000.

Un Commissaire rappelle qu'anciennement le produit des emprunts destinés au Congo était versé au Trésor belge, avant d'être mis progressivement à la disposition du Congo. Le membre en question espère que, cette fois-ci, on ne procédera plus de la sorte, et que le bailleur de fonds versera lesdits fonds directement à la Banque centrale du Congo belge, ceci pour le compte du Trésor congolais. M. le Ministre des Finances donne l'assurance qu'il en sera ainsi.

Après l'opération avec le Morgan Guaranty Trust, il reste encore, dans le cadre des projets 446 et 445, une marge d'emprunt éventuelle de 2 milliards.

Les opérations visées dans les quatre projets de loi s'élèvent dans l'ensemble à 5 milliards. A ce propos, il convient de rappeler que, fin 1959, le Parlement a déjà accordé un emprunt de 1 milliard en faveur du Congo belge (1).

### Discussion générale.

Vu les circonstances actuelles, votre Commission des Finances ne pouvait négliger de mettre à profit l'examen des projets en discussion, pour consacrer un débat aux différents problèmes qui se posent, dans le domaine financier, à la Belgique et au Congo, en prévision de la prochaine indépendance.

M. le Ministre des Finances a d'ailleurs exprimé sa satisfaction de voir déborder le débat sur ce terrain plus vaste.

En général, les commissaires ont estimé qu'il aurait mieux valu attendre la conférence économique du 15 avril prochain, avant de se prononcer sur les projets soumis.

En effet, la Belgique a été amenée ces derniers temps à prendre spontanément, donc unilatéralement et librement, des engagements financiers très importants en faveur du Congo.

Non seulement y a-t-il la participation au financement du budget ordinaire s'élevant à 2.700 millions (voir projet n° 415 [1959-1960] n° 1) et constituant un subside de la Belgique au Congo; il y a aussi la somme de 1 milliard que la Belgique entend verser sous forme de participation dans une société de développement à créer (2), il y a l'octroi, fin 1959, de la garantie à l'émission d'un emprunt de un milliard (1), et enfin, il y a, en ce moment, la garantie accordée à des emprunts d'un montant de 5 milliards.

L'indépendance très rapide du Congo ayant été décidée, il eût été plus logique et plus normal d'inclure cette aide financière dans l'ordre du jour de la prochaine conférence économique.

Sous ce rapport, un commissaire regrette que la Conférence de la table ronde n'ait pas eu lieu plus tôt. De la sorte, la conférence économique eût pu se réunir aussi plus rapidement.

La Belgique aurait ainsi eu en mains des atouts en vue de négocier, avec l'Etat indépendant du Congo, l'octroi de prestations à titre de réciprocité.

(1) Loi du 23 novembre 1959 (*Moniteur belge* du 27 novembre 1959) permettant à l'Etat de garantir un emprunt de 20 millions de dollars à émettre aux Etats-Unis par le Congo belge et à attacher à cet emprunt toutes exonérations fiscales.

(2) Budget spécial d'assistance au Congo belge, au Ruanda-Urundi et aux territoires d'outre-mer de la Communauté Economique Européenne pour l'exercice 1960, n° 4-XXIV/1.

Tableau: article 60.431: Participation à la constitution d'une « Société de Développement du Congo » à créer — 1.000.000.000.

Tegenover deze beschouwing van algemene aard staat echter de vaststelling dat de tijd nu dringt en dat het voor België als een dwingende plicht moet beschouwd worden de financiële toestand van Congo te saneren, derwijze dat op 30 juni 1960 een zuivere toestand aan de jonge Congolese Staat kan worden overgedragen.

Een lid heeft er in dit verband overigens op gewezen dat de economische toestand van Congo fundamenteel gezond is en dat zelfs op financieel gebied men ongelijk heeft de toestand te dramatiseren. Wanneer op 30 juni de balans zal worden opgemaakt zal blijken dat tegenover een passief dat o.m. de openbare schuld van 45 miljard behelst, een actief kan worden geplaatst, ten belope van circa 37 miljard, zijnde de intrinsieke waarde (dus abstractie gemaakt van de jongste daling van de koersen op de effectenbeurs) van de effecten-portefeuille.

Stel U voor, zei dit lid, dat de Belgische Staat een effecten-portefeuille zou bezitten waarvan de waarde in dezelfde verhouding zou opwegen tegenover deze van de Belgische openbare schuld. Wat zou de Minister van Financiën zich gelukkig achten!...

Enkele jaren terug was Congo nog crediteur ten opzichte van België. Het maximum van het tegoed beliep op zeker ogenblik 12 miljard. De oorsprong van dit tegoed gaat terug naar de oorlogsjaren, toen Congo de Belgische Staat financieel heeft geholpen. Maar ook in de naoorlogse jaren waren er budgettaire overschotten die in België werden belegd.

Het opvragen van dit tegoed door Congo is sedert enkele jaren aan gang. Soms kwam deze terugtrekking voor de Belgische schatkist zeer ongelegen. De heer Minister van Financiën deelt mede dat sedert december 1959 de schuld van België aan Congo volledig werd aangezuiverd. Sedertdien is een kredietverlening van België aan Congo begonnen, onder de vorm van voorschotten op zeer korte termijn.

Zonder de budgettaire tekorten te onderschatten en de huidige financiële moeilijkheden die zeer reëel zijn, is een lid van mening dat deze moeilijkheden toch van accidentële aard zijn. Men kan zelfs niet zeggen dat zij hun oorzaak vinden in de economische conjunctuur. Het is alleen de vertrouwenscrisis die de huidige moeilijkheden heeft verwekt en doen toenemen. De oorzaak ligt op het politieke terrein en alleen wanneer de toestand op dit terrein zal opgeklaard en gestabiliseerd zijn kan men komen tot een normale financiële toestand.

In afwachting is het onze plicht als dragers van de souvereiniteit tot 30 juni e.k. tegenover de vertrouwenscrisis — die bij de particulieren vaak vormen van paniekstemming heeft aangenomen — overheidsmaatregelen te stellen die beletten dat deze crisis van tijdelijke aard tot onherstelbare gevolgen zou leiden.

Een lid betreurt dat België zich unilateraal verbindt vooraleer er onderhandeld wordt met de nieuwe Congo-Staat.

Welke zijn de zekerheden en waarborgen die wij in ruil ontvangen voor de Belgische financiële hulp? Het lid wenst die zekerheden en waarborgen te kennen, daar hij vreest dat deze zekerheden en waarborgen alleen kapitalistische belangen zullen dienen, terwijl de gehele Belgische gemeenschap aangesproken wordt om — in ruil — belangrijke garanties te verlenen.

Dit lid laat zich zeer pessimistisch uit ten opzichte van de huidige toestand in Congo gekenmerkt door een gezagscrisis. België neemt, volgens dit lid, risico's die het niet zou mogen nemen. Het lid wil een « conservatorische » klank laten horen met het oog op de beveiliging van het Belgisch patrimonium.

Uit een latere tussenkomst blijkt dat bovenbedoeld lid niet de mening van zijn groep heeft vertolkt, doch alleen een persoonlijke mening heeft geuit.

A cette considération d'ordre général s'oppose toutefois le fait que le temps presse à présent et qu'il convient de considérer comme un devoir impérieux pour la Belgique d'assainir la situation financière du Congo, de manière telle qu'au 30 juin 1960 une situation nette puisse être transmise au jeune Etat congolais.

Un membre a d'ailleurs souligné à ce sujet que la situation économique du Congo était fondamentalement saine et qu'on avait même tort, sur le plan financier, de dramatiser les choses. Lorsque, au 30 juin, on établira le bilan, il apparaîtra qu'en regard d'un passif, englobant notamment la dette publique s'élevant à quelque 45 milliards, se trouvera un actif, d'un montant de 37 milliards environ, représentant la valeur intrinsèque du portefeuille des valeurs donc abstraction faite de la récente baisse des cours à la bourse des valeurs).

Figurez-vous, disait le membre, que l'Etat belge se trouve en possession d'un portefeuille de valeurs dont la valeur équivaldrait au montant de la Dette publique belge. Combien s'estimerait-il heureux, notre Ministre des Finances!...

Voici quelques années, le Congo était encore créateur vis-à-vis de la Belgique. Le maximum du boni atteignait à un certain moment les 12 milliards. L'origine de ce boni remonte aux années de guerre, époque où le Congo a aidé financièrement l'Etat belge. Mais même au cours des années de l'après-guerre, on a enregistré des reliquats budgétaires qui furent investis en Belgique.

La récupération de ce boni par le Congo se poursuit depuis quelques années. Parfois ce retrait s'est révélé inopportun pour le Trésor belge. M. le Ministre des Finances communique que, depuis le mois de décembre 1959, la dette de la Belgique vis-à-vis du Congo se trouve entièrement apurée. Denuis lors, s'est instauré un régime d'octroi de crédits par la Belgique au Congo, sous forme d'avances à très court terme.

Sans sous-estimer l'importance des déficits budgétaires ni les présentes difficultés financières très réelles, le membre considère que ces dernières ne sont que de nature accidentelle. Il n'est même pas permis de dire qu'elles sont attribuables à la conjoncture économique. Seule la crise de confiance a suscité et accru les difficultés actuelles. La cause se situe sur le terrain politique, et ce n'est que lorsque la situation s'y sera clarifiée et stabilisée, que l'on pourra revenir à une situation financière normale.

Entretemps, il est de notre devoir, en tant que détenteurs de la souveraineté jusqu'au 30 juin prochain, d'opposer à la crise de confiance — qui, chez les particuliers, a souvent pris une allure de panique — des mesures d'autorité de nature à empêcher que cette crise de nature passagère n'ait des conséquences irréparables.

Un membre déplore que la Belgique s'engage unilatéralement avant toute négociation avec le nouvel Etat du Congo.

Quelles assurances et garanties recevrons-nous en échange de l'aide financière belge? Le membre souhaite être informé de ces assurances et garanties, car il craint que celles-ci ne servent exclusivement des intérêts capitalistes, alors que l'ensemble de la communauté belge serait invitée à octroyer — en échange — des garanties importantes.

Le membre en question se montre très pessimiste au sujet de la situation actuelle au Congo, laquelle se caractérise par une crise de confiance. La Belgique, dit-il, prend des risques qu'elle ne devrait pas assumer. Le membre désire défendre un point de vue « conservatoire », en vue de la sauvegarde du patrimoine belge.

Il résulte d'une intervention ultérieure que l'intervenant visé ci-dessus n'a pas exprimé le point de vue de son groupe, mais uniquement une opinion personnelle.

Waar een lid de mening had vertolkt dat Congo vooral een wingewest is geweest voor bepaalde kapitalistische belangen, antwoordt de heer Minister van Financiën dat zulks naar zijn mening een verkeerde zienswijze is. Men mag niet vergeten dat geheel België belangen heeft in en met Congo. Niet alleen is er het feit dat de aandelen van de koloniale maatschappijen in brede lagen van de bevolking verspreid zijn, maar belangrijker is het feit van de circa 90.000 Belgen die in Congo verblijven en er hun bestaan vinden (1).

Zeër belangrijk zijn ook de economische betrekkingen tussen België en Congo. Naar raming is circa 6 à 7 % van het Belgisch nationaal inkomen rechtstreeks of onrechtstreeks te danken aan onze economische relaties met Congo. Dat zijn de werkelijke grote economische belangen — die geheel de Belgische bevolking aanbelangen — die wij te verdedigen en te vrijwaren hebben.

Dit gezegd zijnde acht de heer Minister van Financiën het zijn taak erover te waken dat de hulp aan Congo niet louter vanuit sentimentele beweegredenen zou bepaald worden, maar dat het nodige realisme zou aanwezig blijven, derwijze dat ons land geen verplichtingen zou opnemen die zijn krachten zouden te boven gaan.

Een lid acht het spijtig dat wij lenen in het buitenland. Een vergelijking van de cijfers — van de kapitaalvlucht uit Congo enerzijds (5 miljard op 14 maanden) en van de leningen met staatswaarborg die men nu zal aangaan — wijst uit dat wij juist evenveel in het buitenland zullen lenen als uit Congo aan kapitalen werd uitgevoerd.

#### Overeenkomst Nationale Bank van België - Centrale Bank van Belgisch-Congo.

Om een oplossing te brengen aan de huidige financiële moeilijkheden werd, sedert enkele tijd onderhandeld tussen de Nationale Bank van België en de Centrale Bank voor Belgisch-Congo met het oog op hulpverlening aan deze laatste.

De heer Minister van Financiën heeft aangekondigd dat ieder ogenblik mag verwacht worden dat het afsluiten van deze overeenkomst zal worden bekend gemaakt (2).

Waar van overheidswege een injectie van geldmiddelen zal worden gerealiseerd, daar heeft men door onderhandelingen verkregen dat een parallelle beweging zou uitgaan van de privé-sector. Belangrijke investeerders hebben de verplichting op zich genomen belangrijke kapitalen naar Congo over te brengen. De heer Minister meent dat deze gezamenlijke inspanning en van de openbare en de privé-sectoren tastbare resultaten zullen opleveren.

Wat inzonderheid de hulp betreft die door de Nationale Bank zal geboden worden deelde de heer Minister van Financiën mede dat hij er heide aan gehouden dat de hulp van de Nationale Bank van België niet eenzijdig zou verleend worden zonder een enkele garantie. De voorwaarde is derhalve geweest dat de Centrale Bank voor Belgisch-Congo voorschotten zou ontvangen niets hare reserves aan goud en deviezen bij de Nationale Bank neer te leggen en in deposito te behouden. Deze reserves zouden dan gemeenschappelijk worden beheerd door de twee instellingen.

De heer Minister van Financiën heeft er aan herinnerd dat de wettelijke gouddekking van de Congolese munt bepaald is op 33 %. Op zeker ogenblik was de dekking gedaald tot 34 %, maar thans werd opnieuw 37 % bereikt.

Un commissaire ayant soutenu que le Congo a été surtout une terre exploitée à des fins capitalistes, le Ministre des Finances répond que ce point de vue lui paraît faux. On ne peut oublier que toute la Belgique a des intérêts au Congo et en commun avec le Congo. Non seulement il est à noter que les actions des sociétés coloniales sont largement répandues parmi les couches de la population; plus important encore, c'est que 90.000 Belges environ se sont établis au Congo et y ont trouvé une situation (1).

Très importantes aussi sont les relations économiques entre la Belgique et le Congo. On évalue à environ 6 à 7 % le revenu national belge provenant directement ou indirectement de nos relations économiques avec le Congo. Tels sont les intérêts économiques réellement importants — intéressant toute la population belge — que nous avons à défendre et à préserver.

Cela étant dit, le Ministre des Finances estime de son devoir de veiller à ce que l'aide au Congo ne s'inspire pas de mobiles de nature purement sentimentale, et à ce qu'il soit fait preuve du réalisme nécessaire pour que notre pays n'assume pas des obligations qui dépasseraient ses moyens.

Un commissaire trouve regrettable que nous empruntions à l'étranger. Une comparaison des chiffres relatifs, d'une part à l'exode de capitaux du Congo (5 milliards en 14 mois) et, d'autre part, aux emprunts à contracter sous la garantie de l'Etat, fait apparaître que nous allons emprunter à l'étranger exactement l'équivalent des capitaux qui ont été exportés du Congo.

#### Convention Banque Nationale de Belgique - Banque centrale du Congo belge.

En vue de résoudre les difficultés financières actuelles, des négociations sont en cours depuis quelques temps entre la Banque Nationale de Belgique et la Banque centrale du Congo belge en vue de l'aide à fournir à celle-ci.

Le Ministre des Finances a annoncé que l'on pouvait s'attendre, d'un moment à l'autre, à la nouvelle annonçant la conclusion de cette convention (2).

Tandis que les pouvoirs publics procéderont à une inspection de moyens financiers, on a obtenu par la voie de négociations qu'un mouvement parallèle émanerait du secteur privé. Des investisseurs importants se sont engagés à transférer des capitaux considérables au Congo. Le Ministre croit que cet effort conjugué des secteurs public et privé fournira des résultats tangibles.

En ce qui concerne spécialement l'aide à fournir par la Banque Nationale, le Ministre des Finances a signalé qu'il a tenu à ce que cette aide de la Banque Nationale de Belgique ne soit pas accordée unilatéralement, sans aucune garantie. C'est pourquoi il a été prévu comme condition que la Banque centrale du Congo belge, recevrait des avances à condition de déposer et de laisser en dépôt ses réserves d'or et de devises à la Banque nationale. Ces réserves seraient alors gérées en commun par les deux institutions.

Le Ministre des Finances a rappelé que la couverture-or légale de la monnaie congolaise est fixée à 33 %. A un moment donné, la couverture était descendue à 34 %, mais actuellement elle est remontée à 37 %.

(1) Aantal Belgen in Congo op 31 december 1958: 88.913 (bron: Verslag over het Bestuur van Belgisch-Congo gedurende het jaar 1958, blz. 26).

(2) Inmiddels werd de tekst van deze conventie bekendgemaakt. Zie de bijlage bij het verslag van de Commissie van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi (Stuk n° 446).

(1) Nombre de Belges au Congo au 31 décembre 1958: 88.913 (source d'information: Rapport sur l'administration du Congo belge au cours de l'année 1958, page 26).

(2) Le texte de cette convention a été publié dans l'entretemps. Cfr. annexe au rapport de la Commission pour le Congo belge et le Ruanda-Urundi (Document n° 446).

### Kapitaalvlucht uit Congo.

De Commissie heeft in dit verband ook aandacht gewijd aan de oorzaak van de moeilijkheden die de Centrale Bank voor Belgisch-Congo vooral sedert enkele maanden kent. Het is een publiek geheim dat er heel wat kapitalen uit Congo naar België werden gerepatriëerd.

De heer Minister van Financiën heeft er vooreerst aan herinnerd dat een beweging in omgekeerde richting zich had voorgedaan in 1950 en 1951, ten tijde van de oorlog in Korea. De ongerustheid die toen in Europa was ontstaan had heel wat particuliere kapitalen aangespoord een veilige belegging elders, en o.m. in Congo, te zoeken. Niet al deze kapitalen werden destijds gerepatriëerd en de heer Minister meent bijgevolg dat ook dergelijke kapitalen hebben deelgenomen aan de beweging van uit Congo naar België die zich in 1959 en 1960 heeft voorgedaan.

De heer Minister is van mening dat de beste maatstaf om de kapitaalvlucht te meten is: de beweging van de reserves aan goud en deviezen van de Centrale Bank van Belgisch-Congo. In ronde cijfers uitgedrukt verminderden deze reserves:

met 4 miljard in 1959;

met 0,300 miljard in januari 1960;

met 0,700 miljard in februari 1960.

hetzij met 5 miljard in totaal op 14 maanden tijd. Naar het oordeel van de heer Minister geldt het hier vooral gelden van particulieren en zijn het niet zozeer de grote vennootschappen die aan deze kapitaalbeweging hebben deelgenomen. Hij voegt er aan toe dat deze vaststelling geen verwijt aan het adres van de particulieren inhoudt. Het is tenslotte zeer begrijpelijk dat in tijden van onrust ieder spaarder een veilige plaats voor zijn bezit zoekt.

Ter intentie van dezen die morgen de leiding zullen hebben van de Congolese Staat weze hieraan toegevoegd dat drastische maatregelen om de kapitaaluitvoer te beletten of zelfs maar te belemmeren, de financiële toestand van kwaad naar erger zouden doen evolueren. Waar de jonge natie een ruim beroep zal moeten doen op vreemde kapitalen die grotendeels uit de privé-sector moeten komen daar is de eerste voorwaarde dat de bewegingsvrijheid van die kapitalen niet zou worden aangetast door overheidsmaatregelen. Zoniet snijdt men zelf de toevoer van die vreemde kapitalen onverbiddelijk af.

Er is dus geen ander uitkomst dan het herstel van het vertrouwen.

### De overdracht van 30 juni 1960.

Aansluitend hiermede heeft de heer Minister van Financiën er op gewezen dat de jonge Staat er alle belang bij heeft van meetaf op het internationale plan aan te treden als een goede, betrouwbare schuldenaar. Het is dus essentieel dat op 30 juni Congo even goed het passief als het actief van zijn patrimonium zou overnemen. Dit behelst dat de jonge Staat de regelmatige aflossing en de rentelast van de bestaande openbare schuld zou verzekeren. Zo zal Congo van meetaf als onafhankelijke Staat zijn reputatie van solvabel en betrouwbaar schuldenaar vestigen. Dat zal de beste waarborg blijken voor het aangaan van nieuwe leningen, onontbeerlijk voor de financiering van de investeringen.

### L'exode de capitaux du Congo.

A ce sujet, la Commission s'est également intéressée à la cause des difficultés que connaît, depuis quelques mois surtout, la Banque Centrale du Congo Belge. Il est notoire que bien des capitaux ont été rapatriés du Congo en Belgique.

M. le Ministre des Finances a rappelé tout d'abord qu'un mouvement en sens inverse s'était produit en 1950 et 1951, lors de la guerre de Corée. L'inquiétude qui régnait alors en Europe avait incité bon nombre de détenteurs de capitaux à rechercher ailleurs, et notamment au Congo, un placement sûr. Tous ces capitaux n'ont pas été rapatriés jadis, et M. le Ministre croit dès lors que de tels capitaux ont également participé au mouvement qui s'est produit en 1959 et en 1960 du Congo vers la Belgique.

M. le Ministre est d'avis que le meilleur critère d'appréciation de l'exode des capitaux sont les fluctuations des réserves d'or et de devises de la Banque centrale du Congo Belge. En chiffres ronds, ces réserves ont diminué comme suit:

de 4 milliards en 1959;

de 0,300 milliard en janvier 1960;

de 0,700 milliard en février 1960,

soit de 5 milliards au total, sur une période de 14 mois. De l'avis de M. le Ministre, il s'agit ici surtout des avoirs de particuliers, les grandes sociétés n'ayant pas tellement participé à ce mouvement de capitaux. Il ajoute que cette constatation n'implique pas un reproche à l'adresse des particuliers. Il conçoit fort bien, en somme, qu'en période d'incertitude chaque épargnant cherche à mettre son avoir à l'abri.

Ajoutons, à l'intention de ceux qui, demain, auront en mains la direction de l'Etat Congolais, que des mesures radicales destinées à empêcher, voire à freiner simplement l'exode des capitaux ne feraient qu'empirer l'évolution de la situation financière. Alors que la jeune nation aura à faire un large appel aux capitaux étrangers, qui, en majeure partie, devront provenir du secteur privé, il importera en premier lieu de ne pas porter atteinte au libre mouvement des capitaux par des mesures d'autorité, sinon on se priverait inexorablement de l'apport des capitaux étrangers en question.

Il n'existe donc d'autre issue que le rétablissement de la confiance.

### Le transfert de la souveraineté au 30 juin 1960.

Dans le même ordre d'idées, M. le Ministre souligne que le nouvel Etat a tout intérêt à se présenter tout de suite sur le plan international comme un bon débiteur, digne de foi. Il est donc essentiel que le Congo reprenne, au 30 juin, tant le passif que l'actif de son patrimoine. Ceci implique que le nouvel Etat assume l'amortissement régulier et la charge d'intérêts de la dette publique existante. Ainsi, le Congo, en tant qu'Etat indépendant, établira dès le début sa réputation de débiteur solvable et digne de foi. Ce sera là la meilleure garantie en vue du succès des nouveaux emprunts, indispensables au financement des investissements.

### Staatswaarborg voor bestaande leningen ?

De heer Minister van Financiën gaf bovenstaande beschouwingen ten beste in antwoord op vragen gesteld door commissieleden die hun bezorgdheid hadden uitgedrukt ten aanzien van de toekomst.

In ditzelfde verband werd de kwestie aangesneden van het gebeurlijk waarborgen door de Belgische Staat van de thans uitstaande effecten van de openbare schuld van Belgisch-Congo.

Als bijlage aan dit verslag geven wij de omstandige opgave van de schuld van Congo op 31 december 1959.

Samengevat is de toestand van de Congolese schuld op dit ogenblik de volgende :

Zonder waarborg van de Belgische Staat :

27,5 miljard, verdeeld als volgt :

16,8 miljard geplaatst bij het publiek in België;

0,7 miljard buitenlandse schuld;

10 miljard schuld geplaatst bij bijzondere instellingen, vooral parastatalen, waaronder als voornaamste : de pensioenkas.

Met waarborg van de Belgische Staat 8,3 miljard, verdeeld als volgt :

2,7 miljard geplaatst bij het publiek;

5,6 miljard buitenlandse schuld.

De heer Minister verklaarde zich tegen het verlenen van de staatswaarborg van België, voor uitstaande leningen van Belgisch-Congo, waarbij — op het ogenblik van de uitgifte — dergelijke waarborg niet was bedongen.

Hij waarschuwde de Commissie voor zekere ongezone speculaties die wel eens de voornaamste beneficianten zouden kunnen zijn van een ontijdig invoeren van de staatswaarborg voor de uitstaande schuld van Congo.

Overigens was de heer Minister van oordeel dat men moest verwachten dat de jonge Congo-staat ten volle zijn verplichtingen zou opnemen en naleven. Het zou in ieder geval een slecht debuut zijn dat wij ook in die aangelegenheid als Belgische Staat lasten op ons zouden nemen die normaal door de onafhankelijke Congo-staat zelf dienen gedragen te worden.

### Portefeuille van Congo.

In de loop van de bespreking werd ook het vraagstuk van de effecten-portefeuille aangeraakt. De heer Minister van Financiën heeft er aan herinnerd dat de basiswet van 1908 heeft bepaald dat het patrimonium van Congo zou gescheiden zijn van dat van België. Is er al die tijd eenheid van soevereiniteit geweest dan was er dualiteit inzake patrimonium (1). De heer Minister herinnert in dit verband aan het ontwerp van de regering om met inbrengst van deze effecten-portefeuille enerzijds en de inbrengst in specien

(1) Artikel 1 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch-Congo :

« Het Belgisch Congoland heeft een persoonlijkheid onderscheiden van die van het moederland.

Het wordt door afzonderlijke wetten beheerst.

Het actief en het passief van België en het actief en het passief der Kolonie blijven gescheiden.

Bijgevolg blijft de dienst der Kongolese rente uitsluitend ten laste van de Kolonie tenzij een wet er anders over beslist. »

### Garantie de l'Etat aux emprunts existants ?

Les considérations qui précèdent, émises par M. le Ministre des Finances, constituent sa réponse aux questions de certains commissaires qui avaient exprimé des craintes quant à l'avenir.

Par la même occasion a été abordée la question de l'octroi éventuel de la garantie de l'Etat belge aux certificats de la dette publique exigible du Congo belge.

En annexe au rapport, nous donnons un aperçu détaillé de la dette du Congo au 31 décembre 1959.

En résumé, la situation actuelle de la dette congolaise se présente comme suit :

Sans garantie de l'Etat belge :

27,5 milliards, à répartir comme suit :

16,8 milliards placés auprès du public en Belgique;

0,7 milliard de dette extérieure;

10 milliards de dette placée auprès d'organismes spécialisés, et surtout des parastataux, parmi lesquels en premier lieu la caisse des pensions.

Avec la garantie de l'Etat belge 8,3 milliards, à répartir comme suit :

2,7 milliards placés auprès du public;

5,6 milliards de dette extérieure.

M. le Ministre s'est prononcé contre l'octroi de la garantie de l'Etat belge à des emprunts déjà émis par le Congo belge et pour lesquels cette garantie n'était pas requise au moment de l'émission.

Il a mis la Commission en garde contre certaines spéculations malsaines, lesquelles pourraient bien retirer le plus grand profit de l'octroi inopportun de la garantie de l'Etat quant à la dette exigible du Congo.

D'autre part, M. le Ministre a estimé qu'il fallait s'attendre à ce que le jeune Etat du Congo reprenne et respecte intégralement ses engagements. Ce serait en tout cas un très mauvais début, si nous devions, dans cette affaire aussi, reprendre à notre compte, en qualité d'Etat belge, des charges qui, normalement, sont à supporter par l'Etat indépendant du Congo même.

### Le portefeuille du Congo.

Le problème du portefeuille-titres a également été soulevé au cours de la discussion. M. le Ministre des Finances a rappelé que la charte de 1908 a stipulé que le patrimoine du Congo et celui de la Belgique seraient distincts. Si pendant toute la période envisagée, il y a eu unité de souveraineté, il y avait dualité de patrimoine (1). M. le Ministre s'en réfère à ce sujet au projet gouvernemental tendant à créer une société de développement, constituée, d'une part, par l'apport de ce portefeuille-titres et, d'autre part,

(1) Article premier de la loi du 18 octobre 1908 sur le gouvernement du Congo belge :

« Le Congo belge a une personnalité distincte de celle de la métropole.

Il est régi par des lois particulières.

L'actif et le passif de la Belgique et de la colonie demeurent séparés. En conséquence, le service de la rente congolaise demeure exclusivement à la charge de la colonie, à moins qu'une loi n'en décide autrement. »

van België anderzijds een ontwikkelingsvennootschap op te richten die bij machte zou zijn de toekomstige emissies van leningen te garanderen. Niets belet dat deze vennootschap ook door vreemd kapitaal aandelen zou laten onderschrijven. Zoals men weet voorziet de begroting voor 1960 reeds een krediet van 1 miljard bestemd voor dat doel. (Zie voetnota 2, bladzijde 3).

De regering zal evenwel deze plannen niet eenzijdig uitvoeren. Zij zullen ter bespreking worden voorgelegd aan de economische conferentie die op 15 april e.k. samenkomt.

#### Stemmingen.

Een lid verklaart dat de oppositie zich zal onthouden, hetgeen beduidt dat zij een afwachtende houding wenst aan te nemen. Vooreerst moet de bespreking van de ontwerpen 446 en 448 nog plaats hebben in de Commissie van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi en lijkt het nuttig het advies van deze commissie te kennen. Vervolgens kennen de commissieleden op het ogenblik van de stemming nog niet de inhoud van de overeenkomst tussen de Nationale Bank van België en de Centrale Bank van Belgisch-Congo. De elementen van die overeenkomst zijn evenwel van groot belang om de regeringspolitiek ter zake te kunnen beoordelen.

De beide ontwerpen worden daarop ieder afzonderlijk aangenomen met 13 stemmen en 8 onthoudingen.

Dit verslag werd met algemene stemmen goedgekeurd.

*De Verslaggever,*

J. DE SAEGER.

*De Voorzitter,*

A. DEQUAE.

par l'apport en espèces de la Belgique, et qui serait à même de garantir les futures émissions d'emprunts. Rien ne s'oppose à ce que cette société autorise la souscription d'actions au moyen de capitaux étrangers. Comme on le sait, le budget de 1960 prévoit déjà un crédit de 1 milliard à cette fin (voir renvoi (2), page 3).

Le Gouvernement n'exécutera toutefois pas ces plans unilatéralement. Ils seront soumis à l'examen de la conférence économique qui se réunira le 15 avril prochain.

#### Votes.

Un membre déclare que l'opposition s'abstiendra, ce qui signifie qu'elle désire rester dans l'expectative. Tout d'abord, la Commission du Congo belge et du Ruanda-Urundi doit encore examiner les projets 446 et 448, et il semble utile de connaître l'avis de cette Commission. D'autre part, au moment du vote, les commissaires ignorent encore la teneur de la convention qui interviendra entre la Banque Nationale de Belgique et la Banque Centrale du Congo belge. Or, les éléments de cette convention sont d'une grande importance en vue de pouvoir apprécier la politique gouvernementale en la matière.

Les deux projets sont ensuite successivement adoptés par 13 voix et 8 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

*Le Rapporteur,*

J. DE SAEGER.

*Le Président,*

A. DEQUAE.

**Kamer  
der Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1959-1960.

3 MAART 1960.

**WETSONTWERP**

waarbij de Staat ertoe gemachtigd wordt één of meerdere door Belgisch Kongo in het buitenland af te sluiten leningen te waarborgen.

**WETSONTWERP**

ertoe strekkende de waarborg van de Staat te verlenen aan leningen door Belgisch Kongo en de Exploitatiedienst van het Koloniaal Verkeerswezen bij de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling aan te gaan.

**VERSLAG**

NAMENS DE  
COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN,  
UITGEBRACHT DOOR DE HEER DE SAEGER.

**BIJLAGE**

**Chambre  
des Représentants**

SESSION 1959-1960.

3 MARS 1960.

**PROJET DE LOI**

permettant à l'Etat de garantir un ou plusieurs emprunts à contracter à l'étranger par le Congo belge.

**PROJET DE LOI**

tendant à accorder la garantie de l'Etat à des emprunts à contracter par le Congo belge et par l'Office d'Exploitation des Transports Coloniaux auprès de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement.

**RAPPORT**

FAIT AU NOM  
DE LA COMMISSION DES FINANCES,  
PAR M. DE SAEGER.

**ANNEXE**

## OPENBARE SCHULD VAN CONGO.

## I. Geconsolideerde schuld.

## A. — Op de markt geplaatst.

## a) Zonder waarborg van België.

Bedrag nog in omloop  
op 31 december 1959

## Leningen uitgedrukt in Belgische frank:

|                    |             |
|--------------------|-------------|
| 2,5 % 1887         | 87 400      |
| 4 % 1896-1898      | 3 033 100   |
| 4 % afloss. 1901   | 20 365 500  |
| 3 % 1904           | 4 257 500   |
| 4 % 1906           | 47 689 700  |
| 4 % 1909 afloss.   | 3 658 000   |
| 4 % 1936 afloss.   | 551 372 000 |
| 3,5 % 1937 afloss. | 54 807 000  |
| 4 % 1937 afloss.   | 137 925 000 |
|                    | 823 195 000 |

## Leningen uitgedrukt in Belgische of Kongolese frank:

|                          |                |
|--------------------------|----------------|
| Schatkistcert. 4 % 1950  | 993 480 000    |
| 4 % 1950-1960            | 253 339 000    |
| 4,25 % 1954-1974 afloss. | 2 211 300 000  |
| 4,25 % 1955-1967 afloss. | 2 100 000 000  |
| 4,25 % 1956-1971 afloss. | 2 100 000 000  |
| 5,50 % 1958-1964         | 2 000 000 000  |
| 2 % 1958 lotenlening     | 1 904 000 000  |
|                          | 16 016 749 000 |
|                          | 16 839 944 000 |

## Lening uitgedrukt in U.S.A.-dollars:

|             |                |
|-------------|----------------|
| 5,25 % 1958 | 750 000 000    |
|             | 17 589 944 000 |

## b) Met waarborg van België.

## Leningen uitgedrukt in Zwitserse frank:

|                               |               |
|-------------------------------|---------------|
| 4 % 1950 afloss., 1-5, 1-11   | 638 000 000   |
| 4 % 1952 afloss., 1-2, 1-8    | 690 000 000   |
| 4 % 1953 afloss., 15-5, 15-11 | 684 000 000   |
| 4 % 1956 afloss., 1-6         | 684 000 000   |
|                               | 2 696 000 000 |

## B. — Niet op de markt geplaatst.

## a) Zonder waarborg van de Belgische Staat.

## Leningen uitgedrukt in dollars:

|                                                               |                |
|---------------------------------------------------------------|----------------|
| 2,5 % U.S.A. afloss. van \$ 1 miljoen 606 607,50, 30-6, 31-12 | 38 658 500     |
| 3,25 % U.S.A. afloss. 1951 van \$ 15 493 871,05, 30-6, 31-12  | 672 224 152,50 |

## Leningen uitgedrukt in Congolese frank:

|                                               |                   |
|-----------------------------------------------|-------------------|
| 4 % 1948 (Belgische fr.), 1-4, 1-10.          | 1 200 000 000     |
| Cert. 4 % 1950, 9-5                           | 100 000 000       |
| 4 % 1949 afloss., 16-11                       | 220 000 000       |
| 4,50 % 1950 afloss., 1 <sup>er</sup> kw., 2-1 | 215 000 000       |
| 4 % 1950 afloss., 15-3                        | 150 000 000       |
| 4,5 % 1951 afloss., 2 <sup>e</sup> kw., 1-7   | 215 000 000       |
| 4,5 % 1954-1980, 2-1                          | 1 750 000 000     |
| 4,5 % 1956-1976, 1 <sup>er</sup> kw., 1-3     | 750 000 000       |
| 4 % 1956, Fonds des Konings, 16-7             | 1 800 000 000     |
| 4,5 % 1956-1976, 2 <sup>e</sup> kw., 1-9      | 750 000 000       |
| 5,75 % 1958-1973, 1-6                         | 350 000 000       |
| 4 % 1958, Offic. Univ., 1-6                   | 250 000 000       |
| 4 % 1958-1978, 1-6                            | 400 000 000       |
| 5,5 % 1958-1973, 1-5                          | 850 000 000       |
| 4 % 1959-1979, 1-7                            | 350 000 000       |
|                                               | 10 060 882 652,50 |

## b) Met waarborg van de Belgische Staat.

|                                                            |               |
|------------------------------------------------------------|---------------|
| 4,5 % I.B.W.O. 1951, afloss. van \$ 40 000 000, 15-3, 15-9 | 1 700 000 000 |
| 6 % I.B.W.O. 1957, afloss. van \$ 40 000 000, 15-2, 15-8   | 1 471 000 472 |

## DETTE PUBLIQUE DU CONGO.

## I. Dette consolidée.

## A. — Emis sur le marché.

## a) Sans garantie de la Belgique.

Montant restant en circulation  
au 31 décembre 1959

## Emprunts libellés en francs belges:

|                   |             |
|-------------------|-------------|
| 2,5 % 1887        | 87 400      |
| 4 % 1896-1898     | 3 033 100   |
| 4 % amort. 1901   | 20 365 500  |
| 3 % 1904          | 4 257 500   |
| 4 % 1906          | 47 689 700  |
| 4 % 1909 amort.   | 3 658 000   |
| 4 % 1936 amort.   | 551 372 000 |
| 3,5 % 1937 amort. | 54 807 000  |
| 4 % 1937 amort.   | 137 925 000 |
|                   | 823 195 000 |

## Emprunts libellés en francs belges ou congolais:

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| Cert. Trés. 4 % 1950    | 993 480 000    |
| 4 % 1950-1960           | 253 339 000    |
| 4,25 % 1954-1974 amort. | 2 211 300 000  |
| 4,25 % 1955-1967 amort. | 2 100 000 000  |
| 4,25 % 1956-1971 amort. | 2 100 000 000  |
| 5,50 % 1958-1964        | 2 000 000 000  |
| 2 % 1958 à lots         | 1 904 000 000  |
|                         | 16 016 749 000 |
|                         | 16 839 944 000 |

## Emprunt libellé en dollars U.S.A.:

|             |                |
|-------------|----------------|
| 5,25 % 1958 | 750 000 000    |
|             | 17 589 944 000 |

## b) Avec garantie de la Belgique.

## Emprunts libellés en francs suisses:

|                              |               |
|------------------------------|---------------|
| 4 % amort., 1-5, 1-11        | 638 000 000   |
| 4 % 1952 amort., 1-2, 1-8    | 690 000 000   |
| 4 % 1953 amort., 15-5, 15-11 | 684 000 000   |
| 4 % 1956 amort., 1-6         | 684 000 000   |
|                              | 2 696 000 000 |

## B. — Non émis sur le marché.

## a) Sans garantie de l'Etat belge.

## Emprunts libellés en dollars:

|                                                             |                |
|-------------------------------------------------------------|----------------|
| 2,5 % U.S.A. amort. de \$ 1 million 606 607,50, 30-6, 31-12 | 38 658 500     |
| 3,25 % U.S.A. amort. 1951 de \$ 15 493 871,05, 30-6, 31-12  | 672 224 152,50 |

## Emprunts libellés en francs congolais:

|                                                |                   |
|------------------------------------------------|-------------------|
| 4 % 1948 (francs belges), 1-4, 1-10.           | 1 200 000 000     |
| Cert. 4 % 1950, 9-5                            | 100 000 000       |
| 4 % 1949 amort., 16-11                         | 220 000 000       |
| 4,50 % 1950 amort., 1 <sup>er</sup> trim., 2-1 | 215 000 000       |
| 4 % 1950 amort., 15-3                          | 150 000 000       |
| 4,5 % 1951 amort., 2 <sup>e</sup> trim., 1-7   | 215 000 000       |
| 4,5 % 1954-1980, 2-1                           | 1 750 000 000     |
| 4,5 % 1956-1976, 1 <sup>er</sup> trim., 1-3    | 750 000 000       |
| 4 % 1956, Fonds du Roi, 16-7                   | 1 800 000 000     |
| 4,5 % 1956-1976, 2 <sup>e</sup> trim., 1-9     | 750 000 000       |
| 5,75 % 1958-1973, 1-6                          | 350 000 000       |
| 4 % 1958, Univ. Offic., 1-6                    | 250 000 000       |
| 4 % 1958-1978, 1-6                             | 400 000 000       |
| 5,5 % 1958-1973, 1-5                           | 850 000 000       |
| 4 % 1959-1979, 1-7                             | 350 000 000       |
|                                                | 10 060 882 652,50 |

## b) Avec garantie de l'Etat belge.

|                                                          |               |
|----------------------------------------------------------|---------------|
| 4,5 % B.I.R.D. 1951, amort. de \$ 40 000 000, 15-3, 15-9 | 1 700 000 000 |
| 6 % B.I.R.D. 1957, amort. de \$ 40 000 000, 15-2, 15-8   | 1 471 000 472 |

| Bedrag nog in omloop<br>op 31 december 1959                                                                        |                  | Montant restant en circulation<br>au 31 décembre 1959                                                  |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Lening Morgan 1959, 1-3, 1-6,<br>1-9, 1-12 ... ..                                                                  | 1 000 000 000    | Emprunt Morgan 1959, 1-3, 1-6,<br>1-9, 1-12 ... ..                                                     | 1 000 000 000    |
| 5,5 % 1958-1973, 1-6, 1-12 ...                                                                                     | 200 000 000      | 5,5 % 1958-1973, 1-6, 1-12 ...                                                                         | 200 000 000      |
|                                                                                                                    | 4 371 000 472    |                                                                                                        | 4 371 000 472    |
| 4,5 % Belgische Schuld \$ 30 mil-<br>joen) I.B.W.O. (opbrengst afge-<br>staan aan Belgisch-Congo) ...              | 1 276 257 127    | 4,5 % Dette belge de \$ 30 000 000<br>B.I.R.D. (produit cédé au Congo<br>Belge) ... ..                 | 1 276 257 127    |
|                                                                                                                    | 1 276 257 127    |                                                                                                        | 1 276 257 127    |
| Totaal geconsolideerde schuld op 31 december 1959.                                                                 | ± 35 994 000 000 | Total dette consolidée au 31 décembre 1959.                                                            | ± 35 994 000 000 |
| Aflossingen januari en februari 1960.                                                                              | 92 000 000       | Amortissements janvier et février 1960.                                                                | 92 000 000       |
| Totaal geconsolideerde schuld op 29 februari 1960.                                                                 | 35 902 000 000   | Total dette consolidée au 29 février 1960.                                                             | 35 902 000 000   |
| 2. Vlottende schuld ... ..                                                                                         | 8 647 000 000    | 2. Dette flottante ... ..                                                                              | 8 647 000 000    |
|                                                                                                                    | 44 549 000 000   |                                                                                                        | 44 549 000 000   |
| Indirecte schuld:                                                                                                  |                  | Dette indirecte:                                                                                       |                  |
| betekent schulden aangegaan door openbare instel-<br>lingen onder garantie van Congo (zie detail<br>hierna) ... .. | 9 679 000 000    | dettes contractées par des établissements publics<br>avec garantie du Congo (voir détail ci-après) ... | 9 679 000 000    |

Voorwerp en toegestaan maximumbedrag van de waarborg  
op 29 februari 1960.

Objet et montant maximum autorisé de la garantie  
au 29 février 1960.

| Vennootschappen<br>—<br>Sociétés                                                                                                          | VOORWERP VAN DE WAARBORG<br>OBJET DE LA GARANTIE                                                                                                                                                                                           | Toegestaan bedrag<br>—<br>Montant autorisé |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| 1. C.F.L. ... ..                                                                                                                          | 1. Minimum-interest van 4 % en aflossing gewaarborgd op kapitaal-<br>aandelen. — <i>Minimum d'intérêts à 4 % et amortissement garanties<br/>à des actions de capital</i> ... .. F                                                          | 111 162 750<br>546 000                     |
| 2. Vicicongo ... ..                                                                                                                       | 2. Interest en aflossing gewaarborgd op obligaties. — <i>Intérêts et<br/>amortissement garantis à des obligations</i> ... ..                                                                                                               | 236 329 500                                |
|                                                                                                                                           | 1. Interest en aflossing gewaarborgd op geprivilegieerde aandelen. —<br><i>Intérêts et amortissement garantis à des actions privilégiées</i> ... ..                                                                                        | 119 000<br>135 581 500                     |
|                                                                                                                                           | 2. Interest van 4 % en terugbetaling gewaarborgd voor obligaties,<br>uitgegeven ter terugbetaling van kasbons. — <i>Intérêts à 4 % et rem-<br/>boursement garantis d'obligations émises en remboursement des bons<br/>de caisse</i> ... .. | 34 709 500                                 |
|                                                                                                                                           | 3. Interest van 4 % en terugbetaling gewaarborgd voor een lening<br>van 61 500 000 frank nominaal. — <i>Intérêts 4 % et remboursement<br/>garantis à un emprunt de 61 500 000 francs nominal</i> ... ..                                    | 44 520 626                                 |
| 3. Maatschappij voor Krediet<br>aan het Kolonaat en aan<br>de Nijverheid. — <i>Société<br/>de Crédit au Colonat et à<br/>l'Industrie.</i> | Waarborg van goede afloop op de verrichtingen. — <i>Garantie de bonne<br/>fin des opérations</i> ... ..                                                                                                                                    | 350 000 000                                |
| 4. O.C.A. ... ..                                                                                                                          | Waarborg op terugbetaling en betaling van interesten der uit te geven<br>leningen. — <i>Garantie au remboursement et au paiement des intérêts<br/>des emprunts à émettre</i> ... ..                                                        | 1 500 000 000                              |
| 5. Cadeco ... ..                                                                                                                          | 1. Waarborg op de deposito's en de daaraan verbonden reglementaire<br>interesten bij de « Cadeco ». — <i>Garantie des dépôts et des intérêts<br/>réglementaires y afférents confiés à la « Cadeco »</i> ... ..                             | 500 000 000                                |
|                                                                                                                                           | 2. Waarborg op de hoofdsom van de leningen en voorschotten en<br>van de daaraan verbonden interesten. — <i>Garantie du principal des<br/>prêts et avances et des intérêts y afférents</i> ... ..                                           | 150 000 000                                |
|                                                                                                                                           | 3. Waarborg van goede afloop voor de kredietverrichtingen van de<br>« Cadeco ». — <i>Garantie de bonne fin des opérations de crédits<br/>faites par la « Cadeco »</i> ... ..                                                               | 200 000 000                                |

| Vennootschappen<br>—<br>Sociétés                                                                                                            | VOORWERP VAN DE WAARBORG<br>—<br>OBJET DE LA GARANTIE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Toegestaan bedrag<br>—<br>Montant autorisé |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| 6. Otraco . . . . .                                                                                                                         | 1. Waarborg op het tekort. — <i>Garantie du déficit</i> . . . . .<br>2. Waarborg op de terugbetaling van de uit te geven leningen en de eraan verbonden interesten. — <i>Garantie du remboursement des emprunts à émettre et des intérêts y afférents</i> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | —<br>5 000 000 000                         |
| 7. Maatschappij voor Gemeenschappelijk Vervoer te Leopoldstad. — <i>Société des Transports en Commun de Léopoldville.</i>                   | Waarborg : — <i>Garantie</i> :<br>1. op de terugbetaling van de uit te geven leningen en op de betaling van de eraan verbonden interesten. — <i>du remboursement des emprunts à émettre et au paiement des intérêts y afférents</i> . . . . .<br>2. op de betaling van een eerste dividend « prorata temporis » van 4 % netto per jaar op het opgevraagde en volgestorte kapitaal. — <i>au paiement d'un premier dividende « prorata temporis » de 4 % l'an net au capital appelé et libéré</i> . . . . .<br>3. op het tekort van de exploitatierekening. — <i>au déficit du compte d'exploitation</i> . . . . . | 200 000 000<br>—<br>—                      |
| 8. Maatschappij voor Gemeenschappelijk Vervoer te Elisabethstad. — <i>Société des Transports en Commun d'Elisabethville.</i>                | Waarborg : — <i>Garantie</i> :<br>1. op de terugbetaling van de uit te geven leningen en op de betaling van de eraan verbonden interesten. — <i>du remboursement des emprunts à émettre et au paiement des intérêts y afférents</i> . . . . .<br>2. op de betaling van een eerste dividend « prorata temporis » van 4 % netto per jaar op het opgevraagde en volgestorte kapitaal. — <i>au paiement d'un premier dividende « prorata temporis » de 4 % l'an net au capital appelé et libéré</i> . . . . .<br>3. op het tekort van de exploitatierekening. — <i>au déficit du compte d'exploitation</i> . . . . . | 250 000 000<br>—<br>—                      |
| 9. Maatschappij der Waterkrachtcentrales van Neder-Congo. — <i>Société des Forces hydro-électriques du Bas-Congo.</i>                       | Waarborg op de terugbetaling van de uit te geven leningen en op de betaling van de eraan verbonden interesten. — <i>Garantie du remboursement des emprunts à émettre et au paiement des intérêts y afférents</i> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 580 000 000                                |
| 10. Maatschappij der Waterkrachtcentrales van het Oosten der Kolonie. — <i>Société des Forces hydro-électriques de l'Est de la Colonie.</i> | Waarborg van Belgisch-Congo op de terugbetaling van de uit te geven leningen en op de betaling van de eraan verbonden interesten. — <i>Garantie du Congo Belge au remboursement des emprunts à émettre et au paiement des intérêts y afférents</i> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 386 000 000                                |
| Toegestaan totaal. — <i>Total autorisé</i> . . . . . F                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 9 678 968 876                              |